

CONCURS INTERNAȚIONAL DE DANS, Sibiu

Gina ȘERBĂNESCU

Premisele unei tradiții coregrafice

Teatrul de Balet din Sibiu a organizat, în luna iunie a.c., a doua ediție a **Concursului Internațional de Dans Clasic și Contemporan**. Acest eveniment reprezintă un jalon important în procesul prin care în România începe să se contureze o hartă a manifestărilor de gen. Prin astfel de manifestări se impune tot mai mult o descentralizare a peisajului coregrafic, o depășire a unei stări de fapt nu tocmai îndepărtate în timp, conform căreia marile evenimente coregrafice se petreceau cu precădere în capitală. Trebuie spus că prestigiul manifestării a fost generat în primul rând de componența juriului care a oferit premiile de interpretare, juriu alcătuit din mari personalități ale dansului mondial: Cristina Hamel, Zoltan Ravasz, Sergiu Ștefănschi, Yrek Muhamedov, Michail Tchoupakov, Alexander Hoffman.

Au concurat dansatori din România (din centre reprezentative pentru peisajul coregrafic românesc: București, Cluj, Timișoara și Constanța), iar din străinătate (Serbia, Japonia, Belgia).

Evenimentul de la Sibiu poate fi analizat din multiple perspective. Ne putem opri asupra biografiei fiecărui membru al juriului pentru a conștientiza realmente ce cumul de calitate artistică s-a instituit la Sibiu la nivelul deliberării. Putem să ne întrebăm, pe de altă parte, de ce o astfel de manifestare a avut parte de o mediatizare nu tocmai eficientă. Efectul s-a văzut: publicul nu a venit în număr mare, iar afișele manifestării erau copleșite de cele al TIFF-ului care se mutase la Sibiu în aceeași perioadă sau de cele care anunțau „Rockin' Transilvania”.

Fără îndoială că acest concurs internațional este în esență un eveniment de o importanță majoră pentru peisajul național, nu numai local, dar importanța ajunge la receptori numai dacă este asigurată o vizibilitate pe măsură.

O altă interogație ar putea fi dată de existența a două jurii: juriul care a acordat premiile pentru performanțele interpretative și juriul care premiază cea mai bună coregrafie contemporană. Cel din urmă a fost alcătuit exclusiv din autorități teoretice (Nicolae Spirescu și Doina Moga). Ar fi fost firesc, poate, ca în componența celui de-al doilea juriu să intre cel puțin un coregraf, sau să se realizeze o fuziune a celor două jurii. Este foarte adevărat că al doilea juriu nu prea a avut cum să ia în calcul creații care să facă obiectul a ceea ce trebuia jurizat. Lucrările prezentate sub numele de „creații contemporane” au fost în cea mai mare parte fragmente puternic neoclasice. Creația câștigătoare semnată de Diana Mateescu (profesor la Liceul de Coregrafie „Floria Capsali” din București) nu se situează departe de acest stadiu.

Principala caracteristică a unei creații contemporane este dată de caracterul aprioric al ideii în raport cu mișcarea. Ceea ce mi se pare realmente important e ca aceia care intră în concurs să înțeleagă bine diferența dintre dans modern și dans contemporan (probabil nu ar strica deloc o detaliere a nuanțelor conceptuale

Vlad MĂRCULESCU

care diferențiază diversele genuri coregrafice și cu siguranță că aceste delimitări ar trebui predate în liceele de coregrafie).

Ca și la Olimpiada Națională de Coregrafie din București, la Sibiu, dansul clasic a avut o prezență calitativă superioară celui contemporan, tocmai pentru că în cazul al doilea se insistă într-o confuzie a criteriilor care stau la baza unei creații contemporane autentice.

Un aspect îmbucurător pe de o parte și trist pe de alta este faptul că unii dintre elevii de liceu au intuiții coregrafice mai puternice decât profesorii lor. De exemplu, tineri precum Ana Maria Zidaru și Andrei Dolcoș ar trebui încurajați să creeze mai multe piese proprii. Momentul *Life Tango*, coregrafiat și interpretat de cei doi, a fost unul dintre cele mai viguroase și mai spectaculoase din tot Festivalul.

Revenind la ceea ce înseamnă o coregrafie contemporană, un criteriu fundamental este dat de capacitatea sa de a nu păstra „reziduuri” nefuncționale din alte genuri coregrafice. Din acest punct de vedere, piesa coregrafică ce a respectat în cel mai mare grad rigorile unei creații contemporane a fost cea semnată de Mihai Babușka și interpretată de Ovidiu Matei Iancu și Adina Tudor: *Păsărica* este o piesă de inspirație folclorică, gândită cu mult umor și transpusă într-un limbaj ce „stă” sub ideea care generează mișcarea, repet, principiu de bază al unei creații contemporane.

Cel mai îmbucurător aspect al manifestării este dat de faptul că ne-a fost prilejuită întâlnirea cu tinere talente precum Vlad Mărculescu (câștigătorul Premiului pentru cel mai bun dansator la secțiunea de juniori), Alexandru Pilcă, Andrei Dolcoș, Andrei Cozlac, Alexandra Berteza (câștigătoarea Premiului pentru cea mai bună dansatoare la secțiunea de juniori), Ana Maria Zidaru, Mircea Munteanu, Adelina Filipaș. Lista este desigur incompletă, exemplele pot continua, iar la edițiile următoare tinerii participanți se vor prezenta cu siguranță mai siguri pe ei, cu acumulări de experiență și, sperăm, cu coregrafii care să îi pună realmente în valoare.

La secțiunea Seniori, câștigătorii au fost – așa cum probabil era de așteptat – Ovidiu Matei Iancu și Adina Tudor. O remarcă specială pentru Adina Tudor: se poate observa o evoluție marcată la nivelul prezenței sale scenice, al modului în care își asumă rolurile. Într-un timp foarte scurt, Adina Tudor a „crescut”, în sensul dezvoltării unei personalități scenice care nu presupune doar o tehnică bună.

O altă remarcă se impune pentru câștigătorul Premiului pentru cel mai bun dansator la secțiunea de juniori. Probabil, principalul atu al lui Vlad Mărculescu este dat de complexitatea sa interpretativă. Tânărul dansator, proaspăt absolvent al Liceului „Floria Capsali” are o capacitate destul de rară printre dansatorii români de a nu rămâne blocat într-o formă unilaterală de expresivitate și de a asimila rigorile impuse de limbajul coregrafic asumat.

Vlad Mărculescu trebuie încurajat, de asemenea, să își dezvolte și capacitățile de coregraf, care pot deveni remarcabile, cu condiția să fie din ce în ce mai conștient de principiile care stau la baza coregrafiei contemporane. Vlad Mărculescu și-a semnat cele două creații contemporane din concurs, dar se pare că talentul de dansator a fost superior celui de creator în plan coregrafic.

În concluzie, evenimentul de la Sibiu se impune ca un stimulent puternic pentru tinerii dansatori din România și din străinătate și promite să se dezvolte ca una dintre manifestările coregrafice care își pot crea o tradiție în peisajul cultural european.